

boru biowskaźników roślinnych, drugi związany był z ozonem i jego wpływem na rośliny, a trzeci dotyczył monitoringu i metod oceny zdrowotności lasów. Program naukowy nie przewidywał prezentacji w formie referatów, główny nacisk położono na dyskusję dotyczącą stanu zaawansowania badań w poszczególnych krajach i możliwości realizacji programu w przyszłości.

Konferencję otworzyła prof. K. Grodzińska z IB PAN, kilka słów wprowadzenia powiedział również prof. W. Manning z University of Massachusetts oraz dr A. Bytnerowicz z USDA Forest Service. Tematem pierwszego dnia obrad była bioindykacja i wpływ zanieczyszczeń powietrza na rośliny. Dyskusję prowadzili prof. Grodzińska i prof. Manning. Wypowiadali się i przedstawiali wyniki swych badań przedstawiciele wszystkich ośrodków naukowych. Sesja popołudniowa poświęcona była problemowi ozonu. Prof. Manning wygłosił referat pt. „Wpływ ozonu na lasy, gatunki rodzime jako wskaźniki, metody, wyniki” (Ozone as an air pollutant effects on forest, native plants as bioindicators, methods, results). Dyskutowano nad metodami pomiarów stężenia ozonu troposferycznego, stopniem jego zagrożenia dla roślin w różnych krajach oraz doбором rodzimych gatunków – wskaźników „ozonowych”. Rozmowy popołudniowe dotyczyły realizacji programu cząstkowego „Wybór roślin i ich stosowanie jako wskaźników skażenia powietrza w lasach i poza ich obszarem” (Selection and use of plant indicators of air pollutants in and near forest), a także rozważano możliwość utworzenia w najbliższej przyszłości centrum badań biowskaźników w istniejącej przy Instytucie Botaniki PAN Stacji Terenowej Zakładu Ekologii w Szarowie koło Krakowa. Przedpołudnie drugiego dnia obrad wypełniła wizyta w laboratorium w Szarowie. Uczestnicy konferencji mieli możliwość zapoznania się z, przedstawionymi na posterach, wynikami badań prof. Grodzińskiej i jej zespołu. Zaprezentowano również techniczne i aparaturowe zaplecze laboratorium, które posłuży do realizacji tematu „ozonowego” i powstania w Stacji centrum biowskaźników. Sesja popołudniowa drugiego dnia obrad poświęcona była ocenie stopnia zdrowotności lasów. Dr K. Stolte z Forestry Science Laboratory przedstawił prowadzone w stałej siatce punktów badania w Stanach Zjednoczonych. Dyskutowano nad wykorzystaniem dotychczas uzyskanych danych w poszczególnych krajach i możliwościami dostosowania się wszystkich współpracowników do realizacji jednolitego programu w przyszłości.

Późnym wieczorem sesja została zamknięta. Dwudniowe spotkanie wypełniły intensywne rozmowy zarówno na sesjach naukowych, jak i wieczorach

towarzyskich. Uczestnicy konferencji mieli pełną możliwość wymiany informacji i konsultacji wyników badań oraz wymiany poglądów na polu międzynarodowym.

Barbara GODZIK

BOTANIKA ZA GRANICĄ BOTANY ABROAD

MIĘDZYNARODOWE TOWARZYSTWO BADAŃ KORZENI

International Society of Root Research

Międzynarodowe Towarzystwo Badań Korzeni (ISRR) zostało powołane do życia w 1982 roku, na wniosek uczestników zorganizowanej w Gumpenstein (Austria) konferencji *Root ecology and its practical application*. Celem Towarzystwa jest ułatwianie kontaktów i współpracy między specjalistami z różnych dyscyplin naukowych, badających ryzosferę – jest ono otwarte dla każdego, kto zajmuje się badaniem korzeni roślin lub pracuje w dziedzinach pokrewnych. Towarzystwo wydaje biuletyn (*Newsletter*) informujący o najnowszych publikacjach, planowanych spotkaniach tematycznych grup roboczych, konferencjach międzynarodowych, wycieczkach i kursach. Ponadto, co kilka lat organizuje międzynarodowe konferencje. ISRR współpracuje również z takimi organizacjami międzynarodowymi jak: International Association for Vegetation Science (IAVS), International Society of Soil Science (ISSS) i International Union for Forest Research Organizations (IUFRO).

Przewodniczącym Towarzystwa jest prof. dr Hans Persson (The Swedish University of Agricultural Sciences, Uppsala), wiceprzewodniczącymi zaś: prof. dr Lore Kutschera (Pflanzensoziologisches Institut, Klagenfurt), prof. dr O. Gasparikova (Institute of Experimental Biology and Ecology, Slovak Academy of Sciences, Bratislava), dr B. L. Mc Michael (Plant Stress and Water Conservation Research, USDA-ARS, Texas), prof. dr N. Obroucheva (Institute of Plant Physiology of the USSR Academy of Sciences, Moskwa), prof. dr R. Schubert (Martin-Luther Universität, Halle), prof. dr A. Smucker (Michigan State University, Michigan). Funkcję sekretarza generalnego pełni dr Erwin Lichtenegger z Pflanzensoziologisches Institut w Klagenfurcie. Istnieje także Rada zapewniająca kontakty lokalne, składająca się

Uczestnicy 3 Sympozjum ISRR w czasie wycieczki do Hundsheim (koło Deutsch Altenburg) oglądają w lessowym wąwozie systemy korzeniowe bylin murawy kserotermicznej (fot. D. Tumidajowicz).

aktualnie z przedstawicieli dziewięciu krajów. Według danych uzyskanych od Przewodniczącego, ISRR liczy obecnie 600 członków (w tym 25 z Polski), pracujących w 30 krajach świata.

Towarzystwo prowadzi bardzo ożywioną działalność, organizując minikonferencje, spotkania robocze, wycieczki i międzynarodowe spotkania. Dotychczas odbyły się trzy takie spotkania. Pierwsze z nich – od 27 do 29 września 1982 r. w Gumpenstein (Austria) – pod hasłem *Root ecology and its practical application*. Podkreślono tam znaczenie badań korzeni w naukach stosowanych: rolnictwie, ogrodnictwie, leśnictwie, badaniach zależności wodnych. *Plant roots and their environment* to temat drugiego spotkania, które zorganizowano tym razem w Uppsali, w dniach 21–26.08.1988 r. Uczestniczyło w nim 220 naukowców z 22 krajów, którzy omawiali problemy badania produktywności korzeni w różnych ekosystemach, oraz procesy i czynniki wpływające na rozwój korzeni. Uczestnikom spotkania zademonstrowano również nowe techniki badawcze z zastosowaniem kamer video, tomografu, radiografii neutronowej oraz nuklearnego rezonansu magnetycznego. W dniach 2–

6.09.1991 w Wiedniu odbyło się trzecie spotkanie, którego temat brzmiał *Root ecology and its practical application*. Zgromadziło ono 320 osób z 30-u krajów, a jego uczestnicy skoncentrowali się głównie na problemach wpływu działalności człowieka (zakwaszenia, degeneracji gleb, eutrofizacji) na rozwój korzeni w powiązaniu z rozwojem całych roślin.

Kolejne spotkanie wyznaczili sobie rizologowie w Alma-Acie, w 1994 roku. Jego organizatorem będzie wybitny znawca systemów korzeniowych roślin stepów i pustyń – prof. dr Isa Bajtulin.

Małgorzata KOTAŃSKA. Danuta TUMIDAJOWICZ

SEKCJA BOTANICZNA WĘGIERSKIEGO TOWARZYSTWA BIOLOGICZNEGO

Botanical Section
of the Hungarian Biological Society

W 1784 roku Jacob József Winterl (1739–1809) powołał do życia „Ungarische Gelehrte Gesellschaft”, uważane za prekursora późniejszego Węgierskiego Towarzystwa Biologicznego. Jako jeden z pier-

Ryc. 1. Pál Kitaibel

wszych, na posiedzeniu Towarzystwa wygłaszał referat botanik Pál Kitaibel (1757–1817). W 1802 roku Kitaibel próbował założyć nowe towarzystwo przyrodnicze, ale zarówno to towarzystwo, jak i poprzednie działały bardzo krótko. Dopiero w 1841 roku, doktor medycyny Pál Bugat (1793–1865) założył Węgierskie Towarzystwo Nauk Przyrodniczych. W jego gronie znaleźli się między innymi tacy botanicy jak József Sádler (1791–1849), Anatol Gerenday (1818–

Ryc. 2. Lajos Jurányi

1887), Imre Frivaldszky (1799–1870), Sandor Feichtinger (1817–1907), János Heuffel (1800–1857). Aby otrzymać nieco środków finansowych z zasobów Habsburgów, w 1842 roku Towarzystwo zmienia nazwę na „Królewskie”.

Węgierskie Towarzystwo Nauk Przyrodniczych z wydzieloną Sekcją Botaniczną powstało w listopadzie 1891 roku i od tego czasu liczy się historię Sekcji. Pierwszym prezesem Towarzystwa został Lajos Jurányi (1837–1897), dyrektor Ogródu Botanicznego w Budapeszcie, wiceprezesem – Gyula Klein (1844–1915), a sekretarzem – Sándor Mágoosy-Dietz (1855–1945). Od 1953 roku Sekcja Botaniczna działa w ramach Węgierskiego Towarzystwa Biologicznego, a jej działalność przeplata się z działalnością całego Towarzystwa. Obecny Prezesem Towarzystwa jest botanik, prof. Tamás Pócs, a Prezesem Sekcji Botanicz-

Ryc. 3. Botanikai Közlemények

nej dr Károly Babos.

Sekcja Botaniczna w 1902 roku zaczęła wydawać swój periodyk *Novenyitani Közlemények*, który od 1907 roku do dzisiaj ukazuje się pod tytułem *Botanikai Közlemények, A Magyar Biológiai Társaság Botanikai Szakosztályának Közleményei (Communicationes Sectionis Botanicae Societatis Biologicae Hunga-*

riae). W 1991 roku ukazał się suplement do 78 tomu *Botanikai Közlemenyek*, w którym przedstawiono historię i stuletni dorobek Sekcji Botanicznej Węgierskiego Towarzystwa Biologicznego.

Dezső KOVÁTS, Jan J. WÓJCICKI

Z ŻYCIA PTB

POLISH BOTANICAL SOCIETY NEWS

POLSKIE TOWARZYSTWO BOTANICZNE W 1992 ROKU

Polish Botanical Society in 1992

STRUKTURA, WŁADZE I DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACYJNA

W roku 1992 odbył się Walny Zjazd Delegatów Polskiego Towarzystwa Botanicznego (Kielce, 1–5.09.1992), na którym wybrano nowy 32-osobowy Zarząd oraz 6-osobową Komisję Rewizyjną.

W skład Prezydium Zarządu Głównego PTB weszli:

Prezes: Prof. dr Stefan Zajączkowski
Wiceprezes: Prof. dr Stanisław Cieśliński
Sekretarz Generalny: Dr Zbigniew Mirek
Z-ca Sekretarza: Dr Barbara Sudnik-Wójcikowska
Skarbnik: Dr Jacek Zakrzewski
Przewodniczący Głównej Komisji Rewizyjnej
Prof. dr Jerzy Fabiszewski

Redaktor Wydawnictw:
Prof. dr Beata Zagórska-Marek

Opiekun Biblioteki i Archiwum:
Prof. dr Tomasz Majewski

Popularyzacja Wiedzy Botanicznej i Współpraca z zagranicą:
Prof. dr Maria Ławrynowicz

Na posiedzeniu w Kielcach Walne Zgromadzenie Delegatów wybrało w dniu 2 września 1992 Zarząd Główny w składzie:

1. Prof. dr Janusz B. Faliński
2. Prof. dr Krystyna Wasyliukowa
3. Dr hab. Wiesław Fałynowicz
4. Prof. dr Maria Ławrynowicz
5. Dr Małgorzata Latałowa
6. Dr Zbigniew Mirek
7. Prof. dr Władysław Bugała
8. Dr Maria Lankosz-Mróz
9. Prof. dr Anna Sadowska
10. Doc. dr Renata Śnieżko
11. Dr Anna Drozdowicz
12. Dr Tomasz Załuski

13. Prof. dr Janina Jasnowska
14. Prof. dr Kazimierz Tobolski
15. Prof. dr Jan Kopcewicz
16. Prof. dr Mirosław Godlewski
17. Prof. dr Alina Skirgiełło
18. Prof. dr Krzysztof Rostański
19. Dr Maciej Korczyński
20. Prof. dr Jadwiga Siemińska
21. Prof. dr Stefan Zajączkowski
22. Dr Małgorzata Wierzbička
23. Prof. dr Tomasz Majewski
24. Dr Ilona Lengiewicz
25. Dr hab. Alicja Zemanek
26. Prof. dr Tomasz J. Wodzicki
27. Prof. dr Stanisław Cieśliński
28. Prof. dr Maciej Zenkeler
29. Prof. dr Krzysztof Jędrzejko
30. Prof. dr Leszek Jankiewicz
31. Prof. dr Jan Kornaś
32. Prof. dr Benon Polakowski
33. Prof. dr Władysław Golinowski

Osoby dokooptowane na zebraniu Zarządu Głównego w dniu 3 września:

1. Dr Jacek Zakrzewski
2. Prof. dr Beata Zagórska-Marek
3. Dr Barbara Sudnik-Wójcikowska

Na posiedzeniu 2 września wybrano również Główną Komisję Rewizyjną, w skład której weszli:

1. Prof. dr Jerzy Fabiszewski
2. Dr hab. Alicja Borowska
3. Dr Krystyna Czyżewska
4. Dr hab. Maria Zagórska-Zajączkowska
5. Prof. dr Jadwiga Wilkoń-Michalska

Do Zjazdu urzędował Zarząd poprzedniej kadencji (por. *Wiad. Bot.* 36(3/4): 79). W zjeździe wzięło udział 361 osób, w tym 9 gości zagranicznych. Uczestnicy zjazdu uchwalili „Opinię Polskiego Towarzystwa Botanicznego w sprawach ochrony przyrody” i przestali ją do najwyższych władz państwowych. (tekst „Opinii” na str. 171–172) Podjęto uchwały o zmianie statutu Towarzystwa oraz ustanowieniu medalu im. B. Hryniewieckiego (za wybitne osiągnięcia na polu popularyzacji botaniki). Nadano tytuły członków honorowych PTB pięciu botanikom: G. Pedrottiemu (Camerino, Włochy) oraz W. Matuszkiewiczowi, S. Tołpie, W. Truszkowskiej i T. Wodzickiemu.

W 1992 roku odbyły się posiedzenia Zarządu Głównego (21 marca – Warszawa; 1, 2 i 3 września – Kielce; 5 grudnia – Warszawa), na których omawiano bieżące sprawy Towarzystwa obejmujące m. in.:
– przyjęcie nowych członków i wysłuchanie sprawozdań rocznych Oddziałów i Sekcji,